36854

8°bo

Zbornik za narodni život i običaje južnih Slavena.
Kńiga VII.

BIBLIOTHEK zu LAIBACH
030043417

Slovenska „Hagada“.

Napisao dr. Fr. Ilešič.

„Hagada“ (= povijest, priča) zove se židovska kńiga, koja određuje obrede židovskoga vazmenog „jagnjeta“, t. j. obrede o vjerozakonskim gozbama, što ih spremaju Židovi za spomen o prijelazu preko Crvenoga mora. Osim toga nalaze se u toj kńizi i učena objašńeńa dotičnih glava staroga zavjeta. Pod kraj ove kńige nahodi se pjesma, koja ne stoji ni u kakvu savezu s prijelazom preko Crvenoga mora, a natpis joj je „Echod mi jaudea?“ Pjesma se počińe ovako:

Jedan, tko zna to?
Jedan, ja znam to:
Jedan je naš Bog
na nebu i na zemļi.
Dva, tko zna to?
Dva, ja znam to:
Dvije su table zavjeta,
jedan je naš Bog
na nebu i na zemļi.

Iza svakoga se broja navede po koja nova stvar iz sv. pisma, a sve se predašńe strofe ponavļaju u obliku stalnoga refrena. Tako dolazi: tri su praoca, četiri matere, pet je kńiga Thora, šest je redova Mišne, sedam je dana u nedjeļi, osam dana obrezivańa, devet mjeseci trudnoće, deset zapovijedi božjih, jedanaest zvijezda, što ih je vidio Josif u snu, dvanaest je rodova izraiļskih, trinaest je svojstava božjih.

Iza ove pjesme u židovskoj Hagadi stoji još jedna: „o jagńetu“. Sadržaj joj je ovaki: Moj otac je kupio jagńe, vuk ga je izio; pas je rastrgao vuka; palica je ubila psa; palicu je uništila vatra; vatru je ugasila voda; vodu je popio junac; junca je zaklao mesar; mesaru je prekinuo nit života anđeo; anđela je kaznio Bog, jer je usmrtio mesara, koji je ubio junca, koji je popio vodu, koja je ugasila vatru, koja je uništila palicu, koja je izjela vuka, koji je rastrgao jagńe, koje je kupio moj otac.

I prema prvoj i prema drugoj pjesmi ima sličnih u slovenskoj narodnoj poeziji.

I.

U mome zavičaju (Sv. Juri ob Ščavnici, kotar ļutomerski u Štajerskoj) pjeva se u prostim družbama uz vino, osobito po seļačkim svadbama ova pjesma:

„Bratec od Ļubļańe,
povej da nam to prvo!“
„Prva je edini Bog,
med nami on kraļuje“.

Zbor: Pinka, pinka, pinka pe,
med nami on kraļuje. —

„Bratec od Ļubļane,
povej da nam to drugo!“
„Dve sta tabli Mojzesa,
ta prvi je edini Bog,
med nami on kraļuje“.
Zbor: Pinka, pinka, pinka pe,
med nami on kraļuje. —

„Bratec od Ļubļane,
povej da nam to tretjo!“
„Tri osebe božje so,
dve sta tabli Mojzesa,
ta prvi je edini Bog,
med nami on kraļuje“.
Zbor: Pinka, pinka, pinka pe,
med nami on kraļuje. —

Ovako se pita daļe do dvanaest. Uvod je svagda isti: „Bratec od Ļubļane .....“. U odgovoru se svakome novomu broju do šest daje značeńe iz svetoga pisma (tako: „Štirje evangelisti so“, „pet je Jezusovih ran“), za tim se značeńe predašńih brojeva u dugome refrenu ponavļa do broja prvoga. Zbor svagda jednako otpijeva.

Od šest do dvanaest uvod je isti kao do šest, a u odgovoru se nešto promijeni. Broj šest se opširnije tumači nego svi drugi brojevi:

Sest vrčóv friške vodé,
ka j' Jezus stora vino ž ńe
vu Kani Galileji.

Daļi brojevi znače: „sedem svetih zakramentov, — osem zveličańskih, — devet je korov ańgelov, — deset zapovedi božjih je, — ednajst taužent svetih devic“.

Završetak pjesme glasi:

„Dvanajst lastnosti božjih je,
ednajst taužent svetih devic,
deset zapovedi božjih je,
devet je korov ańgelov,
osem zveličańskih,
sedem svetih zakramentov,
šest vrčóv friške vodé,
ka j' Jezus stora vino ž ńe
vu Kani Galileji.

S brojem šest završuje se, kako se vidi, nabrajańe. U opće kod svih brojeva, od šest počevši do dvanaest, ide se u nabrajańu samo do šest natrag. Šest je dakle međa i novo ishodište.

Još po nečemu drugom prikazuje se pjesma od šest do dvanaest kao samostalna cjelina. Do šeste na ime strofe za pjesmom pristaje zbor:

(ta prvi je edini Bog)
Pinka, pinka, pinka pe,
med nami on kraļuje.

Bog je tu, da govorimo s Prešernom,

„petja našga magistrale,
iz ńega zvira, vań se zopet zlije
po vrsti pesem vsacega“;

od šeste pak do dvanaeste strofe javļa se sasvim drugi duh, *duh vina:*

Pinka, pinka, pinka pe,
pijmo, bratci, vino.

Zanimļiv je taj „bratec od Ļubļane“ u veseloj družini istočno-(panonsko-) slovenskoj, gdje joj tumači zagonetke brojeva, kao da

se i priprosti istočno-štajerski Slovenac nada rješeńu svojih pitańa iz — Ļubļane. Trebalo bi dakako istraživati, nije li upravo u tome uvodu vidjeti trag krańskoga utjecaja na pjesmu.[1]

U Štrekeļevu zborniku „Narodne pesmi slovenske" pjesma još nije priopćena; za to i nije poznato, kako je ona raširena po zemļi slovenskoj.

U Korytkovu izdańu „Slovenskih pesmi krajnskiga naroda" (1839. do 1844., V., str. 14) priopćena je evo ova varijanta:

Bratec iz Ļubļane,
kaj novga mi povej,
kaj zlasti tebi znano,
razloži meni zdaj.
Prvo je edini Bog,
kater nad nam kraļuje, kraļuje.

Bratec iz Ļubļane,
še drugo mi povej,
kaj zlasti itd.
Dve ste table Mozesa,
eno je edini Bog . . . itd.

Pitańe je uvijek isto te ide do četrnaest. Odgovor: tri patrijarha; četiri evangelista; pet Hristovih rana; — broj šest tumači se:

Šest je vrčov blo vode,
k' je storil Jezus vino ž ńe
v Kani Galileje,
na Mozesa ženitnini,
tam so pumpo pumpali
tam so pumpo pili.

Sedam je Marijinih žalosti, osmo je Marijino veseļe, devet zborova anđeoskih, deset božjih zapovijedi, jedanaest tisuća čistih djevojaka, dvanaest apostola, trinaest je Isus Hrist sam, četrnaest je postaja Hristova stradańa. Refren se od sedam daļe završuje odgovorom broja šest, dakle riječima:

---

[1] U Bleiweisovim „Novicama" (1848, str. 67) navodi rođak moj, blagopokojni Davorin Trsteńak stihove, koje pjeva štajerski Slovenac „okoli žarečega vinca":

Ta vesela bratrnija ne bo nikdar doli,
krańsko-štajerska dežela tega ne privoli,
lepo ime — bratec! zdaj se ga napij!

tam so pumpo pumpali,
tam so pumpo pili.[1]

Osim toga znam, da se pjeva pjesma u Karalu, varoši goričkoga dijela austrijskoga Primorja, ali bez uvoda „Bratec od Ljubjane“. Ovu je narodnu pjesmu našljedovao Jožef *Virk,* inače neznatan pjesnik Slomšekova doba (r. 1810., † 1880.). U Slomšekovoj kńizi „Šola vesela lepega petja za pridno šolsko mladino“ (Celovec, 1853.) ima i Virkova pjesma *„Ure Glas“:*

1. Prve ure glas
opomińa nas:
zdaj je zveličański čas.[2]
En Gospod je, ena vera,
ktera nam nebo odpera;
ona nas uči,
kako se časti
en Bog, stvarnik vseh reči.

2. Druge ure glas . . .
Dve ste zapovedi ļubezni,
da odideš večnemu brezni:
Ļubi prav Boga
ino bližńega,
ļubi tudi sovražnika!

3. Tretje ure glas . . .
Tri osebe so v Trojici,
en sam Bog pa le v resnici.
Se nikar ne boj,
oj sirotej moj,
ker je Bog prijateļ tvoj.

4. Četrte ure glas . . .
Štiri evangeļe imamo,
štiri reči posledńe znamo;
kdor se ńih boji,
sveti Duh govori,
nikdar greha ne stori.

5. Pete ure glas . . .
Pet zapovedi cerkev dala,
da bi v nebesa nas peļala;
pet je svetih ran,
v kterih si, kristjan,
z rešńoj krvjoj bil opran.

6. Šeste ure glas . . .
Šestkrat Jezus krv preliva
itd. u pobožnome duhu.

7. Sedme ure glas . . .
Sedem žalosti Marije itd.

8. Osme ure glas . . .
Osem zveličańskih čednosti
itd.

---

[1] Što znači „pumpo pumpati“? Vaļa da imamo tu posla s narodnom etimologijom po svoj prilici tuđe riječi, koja znači „čaša“, a po glasovima je nalik običnoj „pumpi“ (sisaļka). Isp. Grimma, Deutsches Wörterbuch: „Bumper, m.: poculum capacius, nach dem Englischen bumper, ein volles Glas, das man anstosst: nachdem die Mahlzeit vorüber war, liess sich jeder nach Gewohnheit einen Bumper mit starkem Porterbier geben; cfr. bomber, Stoss, Schall und Bompernickel“. Pomperdon = bas u gusala.

[2] Uza svaku se uru ponavļa.

9. Devete ure glas . . .
Devet korov tam bo pelo,
angelcev Bogu veselo itd.

10. Desete ure glas . . .
Deset je zapovedi Očeta itd.

11. Enajste ure glas . . .
Enajst taužent devic je bilo
krv za Jezusa prelilo itd.

12. Dvanajste ure glas . . .
Ur dvanajst je le za šteti,
se za večnost oskrbeti:
ko bo umreti nam,
pridi, o Jezus, k nam
in Marija z Jožefam.

* * *

Očevidno je slovenska narodna pjesma — Hagada. Od židovske se Hagade razlikuje tek u dvije točke, u kojima se izrailjska vjera razlikuje od kršćanske.

Ovakva je pjesma o brojevima poznata i u poljskom narodu. U mogilanskom okružju kod Krakova glasi joj početak:

A ty żaczku ucony,
coś był w skole ćwicony,
powiedz, co jest jeden?
Jeden Syn Maryi,
co w niebie króluje,
a na ziemi panuje.

Dvije su „tablice Mojżesowe“, tri su patrijarha, pet rana je trpio Gospod, šest „grają w liliją przed Najświętsą Maryją“, sedam svetih svetotajstava, osam svetih milosti, devet zborova anđeoskih, deset božjih zapovijedi, jedanaest proroka, dvanaest apostola, — trinaest: pijetao je zapjevao: „Djobulj się w smole uozloł“.

Ondje recitiraju ovu pjesmu svaku večer. Poslije molitve treba da je djeca govore na izust i to poradi toga, što prije ponoći dođe đavo ili „strzygon“ te ukine glavu onome, koji ne umije odgovoriti na koje između pomenutih pitańa. (Lud, IV. 297).

Iste zagonetke đavo daje đaku u Targowisku (Trgovištu) nad Rabom, samo da se za broj jedanaest navodi ovdje jedanaest apostola; baš kad je đavo zapitao za dvanaest, pijetao je zapjevao, a đavo se u smoli „ozlał“ (Lud, V. 367—369).

No pjesma nije ograničena na slovenske i poljske krajeve; i u Rusiji je pjevaju u Podoliji (Dragomanov, Malorusskija narodnyja predanija i razskazy, Kiev, 1876), a poznata je i na Kavkazu.

Slična se pjesma nahodi u romanskih naroda. Italijanske „Le dodici parole della verità“ imaju kao i slovenske „le undici mila vergini“ (Archivio per lo studio delle tradizioni popolari, Palermo 1891, 500). Francuzi pače takvih istina broje dvadeset; poslije dvanaest apostola dolazi: „treize Judas, quatorze allégresses, quinze mystére du rosaire, seize Jesus est dans la créche, dix sept Jesus reçoit un soufflet, dise huit Jesus est dans un tombeau, dix neuf, vingt Jesus est parmis les saints“. Pobožnim učiteljicama pjevaju ovako djevojčice učeći se plesti. (Zeitschr. des Vereines für Volksk. IV. 250). Spomenuti treba još francusku varijantu u Kanadi pod imenom „ronde religieuse“, religiozan ples. Plesači dobiju svaki svoj broj; po tom se plešući i pjevajući pitaju: „Dis-moi, pourquoi un?“; tako do šest, gdje se odgovori: „Six urns de vin, remplis à Canna en Galilée“. Kad se tako došlo do ove šeste strofe, upravo do riječi „six urns de vin“, plesači se ustave, i koji imaju lihe brojeve, oni se klańaju, a uz riječi „remplis à Canna“ opet zaplešu. (Zeitschrift des Ver. f. Volksk. IV. 252).

Ova pjesma dakle nije samo dostojańe Jevreja, već i širokoga slavenskog svijeta, pa i u Romana se može naći.

Pita se sada, gdje je izvor ovoj Hagadi. Na prvi se pogled čini, da je židovska Hagada izvornik, prema kojemu je nastala kršćanska; no židovski naučńaci tvrde, da je pjesma o brojevima u ńihovoj vjerozakonskoj kńizi dodatak novijih vremena.

Italijanski naučńak Prato (Archivio per lo studio delle tradizioni popolari, XI. 265–267), i Rumuń Hasdeu drže, da je taj običaj pjevańa o vjerskom značeńu brojeva nastao u religiji Zoroastrovoj, a odavde se raširio među Žide i Muslimane. Varijante su kršćanske po mnijeńu Hasdeuovu nastale pod utjecajem različnih sekata; iz Perzije, domovine Manihejaca i Pavlićana, prenesli su ih Bogumili u sredńemu vijeku u Rumuńsku i Bugarsku, a odavde su s Albigenzima prešle u južnu Francusku.

Zadaća je nauke, da uđe u trag ovoj pjesmi na Balkanu; da istraži, nije li može biti tamo osobito raširena.[1]

Ako se i bolje utvrdi misao o persijskome izvoru ove hagadske pjesme, opet je moguće, da su na pr. Poljaci svoju primili neposredno iz židovske Hagade.

---

[1] Kao „molitva“ nalazi se ona u Otoku (u Slavoniji); vidi prvi svezak VII. kńige „Zbornika“, str. 200—201. *T. M.*

II.

Kad sam prvi put čitao drugu naprijed po sadržaju navedenu pjesmu židovske Hagade, odmah sam se sjetio slovenske pjesme, koja se pjeva također u mome zavičaju i glasi:

Gospod je posla medveda ta vűn,
kaj bi moga te grűške doj stepsti:
Te medved je ne hta teh grűšek doj stepsti,
te grűške so ne htle doj kapati.

Gospod je posla to palco ta vűn,
kaj bi mogla medveda pretepsti:
Ta palca je ne htla medveda pretepsti,
te medved je ne hta teh grűšek doj stepsti,
te grűške so ne htle doj kapati.

Gospod je posla te ogeń ta vűn,
kaj bi moga to palco zežgati:
Te ogeń je ne hta te palce zežgati,
ta palca je ne htla medveda pretepsti (itd. u svakoj strofi
do stiha: „te grűške so ne htle doj kapati".)

Gospod je posla to vodo ta vűn,
kaj bi mogla te ogeń gasiti:
Ta voda je ne htla itd.

Gospod je posla te vole ta vűn,
kaj bi mogli to vodo popiti:
Ti voli so ne htli itd.

Gospod je posla mesara ta vűn,
kaj bi moga te vole zaklati:
Mesar je ne hta teh volov zaklati,
ti voli itd.

Gospod je posla štendare ta vűn,
kaj bi mogli mesara odgnati:
Štendari so ne htli mesara odgnati,
mesar je ne hta teh volov zaklati,
ti voli so ne htli te vode popiti,
ta voda je ne htla tega ogńa gasiti,

te ogeń je ne hta te palce zežgati,
ta palca je ne htla medveda pretepsti,
te medved je ne hta teh grűšek doj stepsti,
te grűške so ne htle doj kapati.

Sličnost među tom slovenskom pjesmom, koja je u ostalom jednako poznata u goričkome Kanalu, i židovskom je očita. Ipak se one u nekim točkama razlikuju; osobito početak je različan: slovenskoj kao da nedostaje pravoga i isprvičnoga uvoda; nema na ime u njoj ni jednoga pozitivnoga čina, već je sve sam neposluh. Sav značaj slovenske pjesme je negativan: ništa se ne radi, jer nitko ne sluša; nasuprot se u židovskoj sve kazni radi svojih djela.

Sa židovskom se varijantom podudara jedna varijanta poljska. U Turzemu (kotar Staremiasto u Galiciji) pjeva se:

Poszedł tatko do miasteczka,
kupił nam baranka,
za dwia pieniąźki, za dwia szeląźki . . .

a vuk ga je pojeo, vuka je uništio pas, psa kijača, kijaču vatra, vatru voda, vodu bik, bika mesar, *mesara je uzeo sotona, a svećenik je pokropio sotonu.* (Lud. II. 22).

Toj poljskoj varijanti nalikuje ova slovenska:

Prišla je miška . . .

1. Prišla je miška z mišnice,
vzela je pšenico s pšeničnice:
Miš pšenico,
pod goró, pod to goro zeleno.

2. Prišla je mačka z mačnice,
vzela je miško z mišnice:
Mačka miška, miš pšenico,
pod goró, pod to goro zeleno.

3. Prišel je zajc iz zajčnice,
vzel je mačko z mačnice:
zajec mačko, mačka miško,
miš pšenico,
pod goró, pod to goro zeleno.

4. Prišla je lisica z lisičnice,
vzela je zajca z zajčnice:
lisica zajca, zajec mačko,
mačka miško, miš pšenico,
pod goró, pod to goro zeleno.

5. Prišel je jelen z jelenčnice,
vzel je lisico z lisičnice:
jelen lisico, lisica zajca itd.

6. Prišel je volk iz volčnice,
vzel je jelena z jelenčnice:
volk jelena, jelen lisico itd.

7. Prišel je medved z medvednice,
vzel je volka z volčnice:
medved volka, volk jelena itd.

8. Prišel je lovec z bajtice,
ustrelil je medveda z med-
vednice:
lovec medveda, medved volka
itd.

9. *Prišla je smrt z mrtvašnice.*
vzela je lovca z bajtice:
smrt sne lovca, lovec medveda,
medved volka, volk jelena,
jelen lisico, lisica zajca,
zajec mačko, mačka miško,
miš pšenico,
pod goró, pod to goro zeleno.

Ovu je pjesmu već harmonizirao M. Hubad (Aljaž Jakob, Slovenska Pesmarica. Izdala in založila Družba sv. Mohorja v Celovcu. II. 1900.)

Druga se poļska varijanta iz Wieliczke po kruškama[1] i negativnom značaju slaže sa slovenskom:

Stworzuł Pon Bóg koze,
zeby gruski trzesła:
Koza nie kce grusek trząsać,
gruski nie kcą lecieć.

Bog šaļe psa, a taj ne će kozu ujesti, kijača ne će psa ubiti, vatra ne će psa sažeći, voda ne će vatru ugasiti, vo ne će vodu popiti. (Lud, IV. 291).

U Ludu IV. 438 čitamo još jednu poļsku varijantu, koja se sastoji iz dva elementa, iz jednoga negativnog i jednoga pozitivnog:

Stworzuł Pombóg gruske, zeby gruski rosły;
gruski nie kco lecieć.

Stworzuł Pombóg koze, zeby gruski trzęsła;
koza nie kce . . . . .

itd. do mesara, koji ne će da ubije vola. Toga radi stvorio je Bog sotonu, da uzme mesara; tad će mesar odmah vola ubiti, vo će odmah vodu popiti, voda će odmah vatru ugasiti, vatra će kijaču sažeći, kijača će psa pobiti, pas će kozu, koza kruške — i kruške će letjeti.

---

[1] U rukopisnoj ostavštini Kastelčevoj, koju čuva ļubļanska licejska kńižnica, ima vrlo trivijalna pjesma i u ńoj dolaze stihovi: „Tresel je mojo duško *kakor medved hruško*“.

U Ludu V. 4 imamo još jednu varijantu, koja je već mańe slična gore navedenima; u ńoj se radi o „koziołku rozpustnym".

Kao druge kńige vjerskoga značaja imaju Židovi i Hagadu sačuvanu u dvojakom tekstu, u jevrejskom na ime originalu i u ńemačkom prijevodu Ima ipak i osobita ńemačka varijanta (isp. Lud, IV. 292), koja sjeća druge naprijed navedene poljske pjesme:

Ein Zickelein, ein Zickelein,
das hat gekauft der Vater mein
um zwei Pfennig.

Ein Zickelein, ein Zickelein,
da kam die Katze und frass das Zickelein,
das hatte gekauft der Vater . . .

za tim se pomińu: Hund, Stock, Feuer, Wasser, Ochse, Schächter, Todesengel.

Da kam der Heilige, gelobt sei Er,
und schlachtete den Todesengel . . . . .

U „Archivio per lo studio delle tradizioni popolari" X. 1891. str. 495 govori se o dječjoj igri, koja se zove „Scale" i poznata je u Sieni. Igrajući se djeca raspletu ovaj dialog:

„Questo bocconcin di pane e questo bocconcin di cacio chi l'ha mangiato?"

„Il topo".
„Il topo dov' è ito?"
„Alla trappola".
„La trappola chi l'ha bruciata?"
„Il fuoco".
„Il fuoco chi l'ha spento?"
„L' acqa".
„L' acqua chi l'ha bevuta?"
„Il bove".
„Il bove dov' è ito?"
„A semina il panico".
„Il panico chi l'ha beccato?"
„Gli uccelli".
„Gli uccelli dove so' andati?"
„Alla macchia".
Macchia, macchiella!

Do sada smo govorili o slovenskim, poļskim, ńemačkim i italijanskim varijantama, a motiv ove pjesme poznat je i u Persiji, Indiji i Africi.[1]

U tri vrste rasporedio bih sve nabrojene varijante: I. jedna prikazuje općeni neposluh prema božjoj voļi; — II. druga općeni boj sviju sa svima; — III. treća prijeti neposluhu kaznom.

Općeno uništeńe, koje bi imao izvesti anđeo smrti ili đavo, zaprečuje Bog i ńegova crkva.

Kod takve veoma pesimističke (II.) ili upravo nihilističke (I.) filosofije mili nam se onaj radiša, koji je brojio godine do osam, a svake godine zabiļežio prirast svoje imovine:

Prisluženo plačilo.

Prvo leto, ko sem služil,
eno koklo sem prislužil:
Moja kokla špikla, špokla,
pišence vali.

Drugo leto, ko sem služil,
eno racko sem prislužil:
Moja racka zmirom tacka,
moja kokla špikla, špokla,
pišence vali.

Tretje leto, ko sem služil,
eno gosko sem prislužil:
Moja goska krivonoska,
moja racka itd.

---

[1] Ovdje treba navesti i pjesmu u Vuka I. br. 689. „Sve jedno drugo pojede". Ta je pjesma od Dubrovnika, a svršuje se ovako:

Ja posijah bjelicu šenicu
Dalek' sela, blizu puta,
Kraj luga zelena,
Kraj luga zelena;
Navrani se lavo s lavićima
Te pojede tigra s tigrićima,
Tigro risa s risićima,
Riso meda s medićima,
Medo vuja s vučićima,
Vujo liju s lisičićim',
Lija koku s pilićima,
Koka pojede bjelicu šenicu
Dalek' sela blizu puta,
Kraj luga zelena,
Kraj luga zelena.

Iz onoga, što piše E. Cosquin, Contes populaires de Lorraine, II. 37—38, razabira se, da je ta pjesma u Vuka vrlo nalik na osobite pjesme, što ih Jevreji o svojoj pashi pjevaju po Francuskoj i po Italiji. *T. M.*

Ovako se i u daļim strofama ponavļa sve natrag do „kokle“:

Četrto leto, ko sem služil,
eno backo sem prislužil:
Moja backa be, bebe,
moja goska krivonoska, itd.

Peto leto, ko sem služil,
eno kozko sem prislužil:
Moja kozka mekeke,
moja backa . . . . .

Šesto leto, ko sem služil,
enga osla sem prislužil:
Moj osliček nosi me,
moja kozka . . . . .

Sedmo leto, ko sem služil,
enga końa sem prislužil:
Moj końiček vozi me,
moj osliček . . . . .

Osmo leto, ko sem služil,
majhen gruntič sem prislužil:
O, moj gruntič živi me,
moj końiček vozi me,
moj osliček nosi me,

moja kozka . . . . . backa . . . . . goska . . . . . racka . . . . . *kokla pisčeta vali.*

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA
COBISS
00000503112